

Nota van de RMG aan de Nationale Veiligheidsraad op 15 April 2020

13/04/2020

De huidige crisis is « du jamais vu ». De impact zet onze maatschappij in al zijn facetten op zijn kop en het einde is nog niet in zicht. We weten niet wat nog komt, alleen dat het nog maanden zal voortduren. En verder ook dat er gedurende en na deze tijdelijke coronacrisis een intussen ingezette economische crisis nadert in een periode waar de bevolking ook nog zal te lijden hebben onder de gevolgen van de nodige, drastische en weloverwogen maatregelen.

Ongeziene situaties vereisen ongeziene acties. De RMG waardeert de regering voor het nemen van daadkrachtige beslissingen en de bevolking voor haar inspanning om de sociaal contact beperkende maatregelen op te volgen, waar nodig bijgestuurd door de ordehandhaving. Dankzij deze inspanningen is ons land tot nu toe geslaagd in zijn opzet om de druk op onze gezondheidssector af te remmen. Hiervoor wil de RMG iedereen uitdrukkelijk danken en heel in het bijzonder diegenen die met een enorm plichtsbesef, ongemerkt en onverdroten zorgen voor de Covid-19 patiënten.

Geen ondoordachte en overhaaste versoepeling van de maatregelen

De RMG wenst te waarschuwen voor een te snelle en te weinig doordachte versoepeling van de maatregelen. Een versoepeling van de maatregelen mag enkel gebeuren binnen het kader van een goed gedefinieerde lange termijn strategie op gebied van zorg, bescherming, testen en contact-tracing. Deze strategie moet efficiënt geoperationaliseerd en duidelijk gecommuniceerd worden.

- Er is immers nog veel onzekerheid over de epidemiologische karakteristieken van deze virale pandemie. Volgens recente modellering bestaat een reëel risico van overbelasting van de capaciteit van het zorgsysteem, als de maatregelen te snel en te drastisch worden afgebouwd. Men moet rekening houden met het gegeven dat het effect van de genomen maatregelen pas enkele weken later zichtbaar wordt. De ziekenhuizen en andere collectieve zorginstellingen staan nu reeds onder zware aanhoudende druk.
- De RMG is bezorgd over de blijvende schaarste van human resources, beschermingsmiddelen, medische hulpmiddelen en geneesmiddelen. Men moet zich instellen op het verder garanderen van Covid-19 zorg op lange termijn.
- De voorstellen van de wetenschappers over het gebruik van maskers worden heden, maandag 13/04, goedgekeurd. Op basis hiervan zullen de aanbevelingen over het gebruik van zelfgemaakte maskers herzien worden. Hoogwaardige chirurgische maskers en FFP2-

RMG Risk Management Group

maskers moeten voorbehouden blijven aan het personeel in de gezondheidszorg, maar het gebruik van comfortmaskers en zelfgemaakte maskers levert een beperkt voordeel op, wanneer bij de versoepeling van de maatregelen de social distancing moeilijk te handhaven is.

- Het traceren van contacten eens de maatregelen worden versoepeld, is essentieel. Dit is zeer arbeidsintensief en zal daarom een innovatieve aanpak vergen (bijkomende human resources, technologisch...). Ook zullen juridische en ethische aspecten moeten mee genomen worden.
- De beschikbaarheid van hoogwaardige immunitiestesten moet een prioriteit zijn om op langere termijn de graad van immuniteit in de bevolking na te gaan. PCR-testen zullen samen met een logistiek netwerk ook in voldoende hoeveelheden beschikbaar moeten blijven, zodat elke symptomatische persoon kan getest worden om het risico van een opstoot tot een minimum te herleiden.

Aandacht voor niet-Covid-19 zorg en welzijn op lange termijn

Ook moet dringend aandacht worden besteed aan het toenemend aantal niet-Covid-19 patiënten dat essentiële zorg behoeft en deze niet of onvoldoende kreeg. Voorts dient de uitgestelde electieve zorg te worden ingehaald en het bieden van wat termijnperspectief is hier zinvol. Dit betekent dat bij iedere stap in de versoepeling het potentiële voordeel van de maatregel ten opzichte van de dreigende bijkomende belasting op het gezondheidssysteem dient te worden afgewogen en geëvalueerd alvorens men verder afbouwt.

De RMG vraagt de nodige aandacht voor het langdurig psychosociaal welzijn van zorgverstrekkers en burgers – in collectiviteiten en daarbuiten – over een voldoende lange periode. Gezondheid is immers veel meer dan een virus dragen of niet. Initiatieven die het leven van mensen in deze moeilijke periode aangenamer maken, dient men te ondersteunen; bv. voor personen in quasi sociale deprivatie, personen in de chronische en thuisvervangende zorg die nu afgesloten zijn van fysiek contact met naasten, personen in kwetsbare situaties, de problematiek van werkloosheid, huishoudelijk geweld, gezinnen zonder tuin, e.a. De RMG vraagt dus om ook buiten de zorg over een langdurige aanpak na te denken, om ons samenleven met de aanwezigheid van dit virus op lange termijn in de best mogelijke balans te brengen met de psychosociale, economische, e.a. factoren. Want één ding is duidelijk voor de RMG – maar mogelijk nog onvoldoende voor de bevolking en de media – het SARS-CoV-2-virus gaat ons leven nog lang beïnvloeden, zo niet beheersen.

Eenheid en duidelijkheid in communicatie en handelen

De RMG wijst op het belang van een duidelijke eenheid in de communicatie en in de beslisprocessen: consistentie is nodig in advies, in beslissen door de diverse beslisorganen, in handelen door overheden en in de toepassing van de gevalideerde richtlijnen door alle betrokkenen op het terrein. Er moet naar gestreefd worden de opeenvolgende beslissingen – die soms onder hoge druk moeten genomen worden – wetenschappelijk te onderbouwen en te kaderen binnen een coherente lange termijn visie.

De samenwerking tussen bestaande en nieuwe structuren om deze crisis te bestrijden houdt belangrijke uitdagingen in. De RMG meent dan ook een oproep te moeten doen tot meer en constructieve samenwerking tussen alle advies- en beslissingsstructuren. Coördinatie, zeker in crisistijd, is cruciaal om een snelle besluitvorming te waarborgen. De RMG is vragende partij voor een verduidelijking van de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende organen.

Binnen de haar toegewezen mogelijkheden zal de RMG zich verder loyaal inzetten om haar coördinerende en IMC ondersteunende rol op serene wijze te vervullen, rekening houdend met de realiteit op het terrein, de wetenschappelijke argumenten en de politieke context. Daarbij wordt op basis van het solidariteitsprincipe gestreefd naar maximale samenwerking en ondersteuning.

De graad van vertrouwen in de overheid bepaalt immers in welke mate de bevolking haar gedrag verandert en hoe succesvol de opgelegde maatregelen worden opgevolgd.